

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 16
Tarih : 23.11.2015

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“Kamu Görevlileri Sendikaları Ve Toplu Sözleşme Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi” ile gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

Adana Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Gelişim ve Sosyal İşler			
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe			
Tarih:	08 Aralık 2015		E. No: 2/32	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
em	el	me	me	mm
TBMM BAŞKANI	me			

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK. LIĞI
23 Kasım 2015
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
23 Kasım 2015
No: 5100

GENEL GEREKÇE

Halihazırda yürürlükte bulunan Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu, emekçilerin taleplerini karşılamaktan uzaktadır. Zira 2012-2013 yılları ile 2014-2015 yıllarını kapsayan 1. ve 2. Dönem Toplu Sözleşme Görüşmeleri; kapsam, tarafların belirlenmesi, imza ve itiraz yetkileri, Kamu Görevlileri Hakem Kurulu'nun grev hakkını engelleyici yapısı, işlevi ve dahi oluşumu mevcut yasanın emekçilerin hak mücadeleleri ile bir ilintisinin olmadığını göstermiştir.

Mevcut yasal düzenlemenin işlevsel olmayan boyutunun yanı sıra siyasi iktidarın kamu emekçilerinin sendikal hak ve özgürlüklerini kısıtlayan bir çok düzenlemeyi hayata geçirmiş olması aynı zamanda kamu emekçilerinin hak kayıplarına giderek artmasına açmıştır. Zaten düşük ücretler ve güvencesiz iş koşullarında yaşamaya mahkum edilen kamu emekçileri, yeni hak kayıpları, açlık sınırına varan ücretler, yasak ve sınırlamalar ile giderek daha fazla karşı karşıya kalmıştır.

Bu nedenle ivedilikle bir yasal düzenleme hayata geçirilmeli ve 3. Dönem Toplu Sözleşme Görüşmelerinin tarihi ertelenerek süresi de uzatılmalıdır. Zira Toplu Sözleşme Görüşmelerinin; geniş katılımın az olduğu Ağustos ayında gerçekleşmesi ve sürelerin taleplerin aktarılmasına müsait uzunlukta olmamasından kaynaklı olarak, emekçilerin iradesinin tümüyle yansımadığı bir biçimde gerçekleşmekte ve dolayısıyla hak kayıpları ciddi boyutlara varmaktadır.

Bir diğer husus da görüşmelerin kapsamının genişletilmesi ve mali ve sosyal hakların yanı sıra siyasi, demokratik, özlüğe ilişkin haklar ile mesleki hakların da kapsama alınması gerekliliğidir. Zira çalışma koşullarının bir bütün olarak değerlendirilmesi, tefiler, kariyere ilişkin hususlar da bu kapsamda ele alınması elzem konu başlıklarıdır.

Ayrıca imza yetkileri genişletilerek daha fazla sendika ile konfederasyona imza ve itiraz yetkisinin tanınması suretiyle demokratik koşullar sağlanmalıdır. Bunun yanı sıra; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanının "kamu işveren heyeti başkanı" olarak

görüşmelere katılması, Bakanlığın işçi ve işverenler ile örgütlerinden bağımsız olması koşulunu zedelemekte olup bu konuda bir düzenleme yapılması görüşmelerin sağlıklı bir biçimde yürütmesine katkı sağlayacaktır.

Toplu Sözleşme Görüşmeleri halihazırda iki yılda bir yapılmakta olup “iki mali yıl” müddetince bir çok ekonomik ve siyasal gelişme yaşanmakta ve bu süre zarfında Sözleşmenin koşulları amacını ve işlevselliğini yitirmektedir. Zira sözleşme tarihinde belirlenen koşullar, sözleşmenin ikinci yılında geçerliliğini yitirmekte ve emekçilerin mağduriyetine neden olmaktadır. Bu nedenle sözleşme her yıl yapılır ise ülke koşulları ile emekçinin talepleri örtüşme olanağına kavuşmuş olacaktır.

Toplu Sözleşme Görüşmelerinin sağlıklı koşullarda yürütülmesi için bir diğer koşul da kamu emekçisi emeklilerinin sürece dâhil edilerek onların sorunlarının da gündeme alınması gerekliliğidir.

Kanunda ek bir düzenlemeye ihtiyaç duyulan hususlardan birisi de geçmiş dönemden kaynaklı mali kayıpların giderilmesine yöneliktir. Nitekim bir önceki toplu sözleşme görüşmeleri döneminde kamu emekçilerinin maaşlarında net 123 TL ile yıllık ortalama %5,2 artış söz konusu idi. Yine bu sözleşme döneminde ilk kez enflasyon farkının verilmemesine yönelik bir düzenleme hayata geçmiştir. Ayrıca, aile-eş yardımı, özel hizmet tazminatları, doğum-ölüm yardımları, harcırahlar, fazla mesai ücretleri, ek ders ücretleri gibi kalemlerde de artışın yapılmadığı bir dönem olmuştur geçtiğimiz sözleşme dönemi. Bu bağlamda emekçilerin hak kayıpları büyük boyutlara varmış olup bu zararların tazmini gereklilik arz etmektedir.

Açıkladığımız nedenlerle halihazırda yeni ve kapsamlı bir yasal düzenleme mümkün olmasa dahi emekçilerin yaşayacağı muhtemel hak kayıplarının en aza indirgenmesi için temel hususlarda değişiklik yapılması aciliyet ve zaruret arz etmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile görüşmelerin kapsamının genişletilmesi ve mali ve sosyal hakların yanı sıra siyasi, demokratik, özlüğe ilişkin haklar ile mesleki hakların da kapsama alınması amaçlanmıştır.

MADDE 2- Madde ile Toplu Sözleşme Görüşmelerinin sağlıklı koşullarda yürütülmesi için kamu emekçisi emeklilerinin sürece dâhil edilerek onların sorunlarının da gündeme alınması amaçlanmıştır.

MADDE 3- Madde ile Toplu Sözleşme Görüşmelerinin sağlıklı koşullarda yürütülmesi için kamu emekçisi emeklilerinin sürece dâhil edilerek onların sorunlarının da gündeme alınması amaçlanmıştır.

MADDE 4- Madde ile Toplu Sözleşme Görüşmelerinin sağlıklı koşullarda yürütülmesi için kamu emekçisi emeklilerinin sürece dâhil edilerek onların sorunlarının da gündeme alınması amaçlanmıştır.

MADDE 5- Madde ile Toplu Sözleşme Görüşmelerinin sağlıklı koşullarda yürütülmesi için kamu emekçisi emeklilerinin sürece dâhil edilerek onların sorunlarının da gündeme alınması amaçlanmıştır.

MADDE 6- Madde ile daha fazla sendika ve konfederasyona imza ve itiraz yetkisi verilmesi amaçlanmıştır. Bunun yanı sıra; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanının “kamu işveren heyeti başkanı” olarak görüşmelere katılması, Bakanlığın işçi ve işverenler ile örgütlerinden bağımsız olması koşulunu zedelemekte olup bakanın heyet başkanı olarak görüşmelere katılımı önlenmektedir.

MADDE 7- Madde ile Toplu Sözleşme Görüşmelerinin sağlıklı koşullarda yürütülmesi için kamu emekçisi emeklilerinin sürece dâhil edilerek onların sorunlarının da gündeme alınması amaçlanmıştır.

MADDE 8- Toplu Sözleşme Görüşmeleri, geniş katılımın az olduğu Ağustos ayında gerçekleşmesi ve sürelerin taleplerin aktarılmasına müsait uzunlukta olmamasından kaynaklı olarak, emekçilerin iradesinin tümüyle yansımadığı bir biçimde gerçekleşmekte ve dolayısıyla hak kayıpları ciddi boyutlara varmaktadır. Bu nedenle yapılan değişiklik ile görüşme tarih ve süresi değiştirilmiştir.

MADDE 9- Madde ile kurul kararlarının bağlayıcılığının kaldırılması amaçlanmıştır.

MADDE 10- Madde ile 2014-2015 görüşmelerinden kaynaklı olarak kamu emekçilerinin uğradıkları zararın tazmin edilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 11-Yürürlük maddesidir.

MADDE 12-Yürütme maddesidir.

KAMU GÖREVLİLERİ SENDİKALARI VE TOPLU SÖZLEŞME KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 25/6/2001 tarihli ve 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde, 28 inci maddesinin birinci fıkrasında, 31 inci maddesinin beşinci ve yedinci fıkralarında yer alan *“mali ve sosyal haklarını”* ibaresi *“ortak ekonomik, sosyal, demokratik, siyasi, özlük ve mesleki hak ve çıkarlarını”* şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2- 25/6/2001 tarihli ve 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununun 5 inci maddesinde yer alan *“11. Diyanet ve vakıf hizmetleri.”* İbaresinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiştir.

“12. Yukarda sayılan hizmet kollarında görev yaparak 5434 sayılı kanun kapsamında aktif dönemi sona ererek emekliye ayrılan emekli kamu çalışanları pasif hizmet kolu”

MADDE 3- 25/6/2001 tarihli ve 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununun 14 üncü maddesinin 2, 3, 4 ve 5 inci fıkralarında yer alan *“kamu görevlisi”* ibaresinden sonra gelmek üzere *“ve emeklileri”* ibaresi eklenmiştir.

MADDE 4-4688 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin beşinci fıkrasında yer alan *“göreve son verilmesi veya”* ibaresinden sonra gelmek üzere *“emekliye ayrılma hariç”* ibaresi eklenmiş, beşinci fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Emekliye ayrılanların sendika üyelikleri devam eder.”

MADDE 5-4688 sayılı Kanunun 18 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Emekliye ayrılanların sendika üyelikleri devam eder.”

MADDE 6-4688 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan *“Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı”* ibaresi madde metninden çıkarılmış ve maddenin üçüncü ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“Kamu Görevlileri Sendikaları Heyeti, bağı sendikaların kendi aralarında belirleyeceği bir temsilci ile her bir hizmet kolundan belirlenecek birer temsilci, bağı sendikaların üye sayıları esas alınmak kaydıyla toplam üye sayıları itibarıyla birinci, ikinci ve üçüncü sırada bulunan konfederasyonlar tarafından belirlenecek birer temsilci olmak üzere seçilecek üyeden oluşur.

Toplu sözleşmeyi imzalama yetkisi her sendikaya tanınmış olup, her sendika; kendi üyesi adına toplu sözleşme yapma hakkına ve itiraz hakkına sahiptir.”

MADDE 7-4688 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin b bendinin ikinci fıkrasında yer alan “kamu görevlisi” ibaresinden sonra gelmek üzere, “ile emeklilerin” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 8- 4688 sayılı Kanunun 31 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “son rakamı tek olan yıllarda” ibaresi “her yıl”, dördüncü fıkrasında yer alan “ağustos ayının ilk işgünü” ibaresi “eylül ayının ilk işgünü”, “ağustos ayının son işgünü” ibaresi “ekim ayının son işgünü” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 9- 4688 sayılı Kanunun 34 üncü maddesinin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“ Kurul kararları tavsiye niteliğindedir.”

MADDE 10- 4688 sayılı Kanunun Geçici 14 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 15- Bu kanun kapsamında 2014-2015 Toplu Sözleşme Dönemi’nde yapılan artışlardan kaynaklı zararların tazmini kapsamında 15.000 gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarda ek tazminat ödenir.”

MADDE 11- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 12- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.